

DE INTERNATIONALE BESTSELLER

KAREN SWAN

DE ITALIAANSE
HERINNERING

Een toevallige ontmoeting leidt
naar een groot geheim

XANDER
ROMAN

1

Rome, juli 2017

“Het amberkleurige licht en de mussen,” heeft ze geschreven,’ zei Matteo, die zijn telefoon weer op de tafel legde.

‘Dát vind je het fijnst aan deze stad?’ vroeg Alessandra vol ongelooft.

‘En ik heb er meer likes mee gekregen dan met welke andere post dan ook!’ Cesca lachte met haar handpalmen naar de sterren gericht. ‘Wat zal ik zeggen?’

‘Laat ik dan maar zeggen dat de meeste mensen het Colosseum zouden noemen, of het Forum, of het Pantheon,’ antwoordde Alé droogjes. ‘Zelfs de rozenverkopers bij de Spaanse Trappen zijn leuker dan bruine vogeltjes die de restjes van je bord eten.’

‘Ah, maar de meeste mensen hebben geen verbeeldingskracht. Ik weiger een cliché te zijn. Misschien dat ze mijn blogje daarom waarderen.’

‘Blog, zul je bedoelen,’ zei Matteo. ‘Je hoeveelheid volgers neemt zo snel toe dat er binnenkort adverteerders bij je zullen aankloppen, en daar zit het grote geld.’

‘O ja? Nou, laat ze dan maar opschieten...’ grapte Cesca.

Maar het was waar dat *Verliefd op Rome* – haar online eerbetoon aan de bakermat van de oude wereld, de pecorino en *la dolce vita* – een collectieve snaar had geraakt. Ze was zowel opgetogen als verbaasd over de groeiende populariteit. Sinds haar eerste voorzichtige blogpost van zeven maanden geleden had ze haar stem gevonden en evalueerde ze alles, van lokaal gemaakte honing van de Aventijn tot haar favoriete vintagewinkels, terwijl ze ook verhalen deelde van de rondleidingen waarmee ze haar geld verdiende.

Guido grijnsde, zijn gebruinde hoofd glimmend onder het goudkleurige schijnsel van de lantaarns. 'In elk geval is het wel duidelijk waarom je niet zo kon doorgaan als je deed. Van iemand die de charme van Rome uitdrukt in de kleur van het licht, kun je niet verwachten dat ze haar werkende leven doorbrengt in de gortdroge wereld van de Britse rechtbanken.'

'Dank je, Guido,' zei Cesca, en ze hief haar glas. 'Daar drink ik op.'

Ook de anderen sloegen hun glaasje grappa achterover en leunden ontspannen achterover in hun stoel. Het was een prachtige avond waarin de warmte loom om hen heen hing en de lucht werd bepoederd met de geur van jasmijn. Ze hadden genoten van hun pasta- en visgerechten op de binnenplaats van het restaurant, waar elke tafel bezet was. Het was na tienen, maar voor Rome was dat nog vroeg – en voor haar tegenwoordig ook.

'Wat zullen we doen? Gaan we naar Zizi?' vroeg Alé, die haar zwarte haar als een paardenstaart naar achteren hield, waarbij haar slanke armen elegant uit haar kakikleurige gilet staken. 'Daar speelt vanavond die ene band. Je weet wel, die we in juni op Rock in Roma hebben gezien.'

'Met die sexy leadzangeres?' vroeg Matteo gretig.

'Sexy leadzanger zul je bedoelen,' zei Alé lachend terwijl ze haar haar weer over haar schouders liet vallen. 'Die knapperd met dat baardje, maar dat is niet echt jouw ding.'

Iedereen grinnikte en Matteo boog zijn hoofd terwijl er wat servetjes zijn kant op werden gegooid. 'Ik dacht dat je het had over...'

'Ik weet het, die drie zussen.'

'Ik wil best naar Zizi,' zei Guido. Baardjes waren wel zijn ding.

'Nou, ik kan helaas niet,' zei Cesca, die haar tas pakte. 'Ik heb een boeking van een groep om zes uur, dus ik moet om vijf uur al op.'

'Wat saai.' Alé fronste terwijl Cesca de rekening van het schoteltje pakte en met prevelende lippen haar aandeel berekende.

'Zeg dat wel,' zei Cesca een moment later met rollende ogen.

‘Maar jammer genoeg betaalt de huur zichzelf niet.’

Alé schudde haar hoofd. ‘Ze zouden jóú moeten betalen voor het bewonen van dat armzalige flatje!’ grapte ze met een trage, half flirterige glimlach naar de ober, die terugkwam met nog een rondje.

‘Nou, ik vind het er prima. Je zou moeten zien hoeveel huur ze voor zoiets in Londen vragen. Hier is alles tenminste...’ Cesca fronste. ‘Hoe zeg je “schilderachtig” in het Italiaans?’

Ze vertaalden het woord in koor.

‘Juist, dat bedoel ik.’ Ze knikte en haalde het geld uit haar portemonnee terwijl ze wenste dat haar Italiaans half zo goed was als al hun Engels bij elkaar. Misschien had ze erop moeten staan dat ze alleen Italiaans met haar praatten, dan had ze vast meer vooruitgang geboekt, maar dan hadden ze misschien ook niet zoveel gelachen of plezier gehad.

‘Maar je zei dat er in je slaap een kakkerlak over je gezicht was gelopen,’ zei Alé huiverend van afkeer.

‘Eén keer maar. En dat was in de eerste week. Ik denk dat ik ze heb weggejaagd.’

‘En de lampen knipperen als je door de kamer loopt,’ deed Matteo een duit in het zakje. ‘En jij hebt vast de enige zwart-wittelevisie van het land die nog in gebruik is.’

‘Van Europa,’ corrigeerde Guido hem.

Matteo keek hem aan. ‘Precies.’

‘En het ruikt er naar paarden.’ Alé trok haar neus op.

‘Daar helpt een geurkaars uitstekend tegen, en ik zal je vertellen dat iedereen denkt dat mijn zwart-wittelevisie een designstatement is, net als Guido’s ambachtelijke biertjes en hipsterbaard.’ Cesca grijnsde en streek met haar hand over het betreffende baardje, alsof Guido een Ierse terriër was. Ze had hem nooit zonder gekend en kon zich hem niet gladgeschoren voorstellen. Dan zou hij er maar bloot uitzien. ‘Bovendien is er een bad...’

‘Jakkies!’ Matteo trok een grimas. ‘Waarom liggen de Engelsen zo graag in hun eigen vuile water?’

‘Omdat het heerlijk is! Ik zou jullie weleens een Engelse winter willen zien doorkomen. Toen ik studeerde was een bad nemen soms de enige manier om warm te worden.’ Ze haalde diep adem toen ze aan hun grijnzende gezichten zag dat ze lol hadden om haar reactie. ‘Bovendien woont geen van jullie in een penthouse of zo,’ voegde ze er met een pruilmond aan toe terwijl ze in lachen uitbarstten.

‘Blijf nog even. Eén drankje nog,’ zei Alé.

‘Nee, dat kan echt niet,’ zei Cesca, die zich bukte om haar een kus op haar wang te geven. ‘Ik ben de laatste tijd al te vaak lang opgebleven en jullie weten hoe ik dan ’s ochtends opsta.’

‘Dat mocht ik willen,’ reageerde Matteo grinnikend, die zich uitrekte en daarbij zijn indrukwekkende spierballen etaleerde.

‘Je bent onverbetelijk.’ Ze grijnsde. ‘Hoe dan ook, ik heb deze klus nodig. Ik heb gaten in mijn schoenen van al het lopen en ik kan me geen nieuw paar veroorloven.’ Ze gebaarde naar haar in een paar versleten gele Allstars gestoken voeten.

‘Maar een wijntje bij het eten gelukkig wel,’ merkte Guido op met een knikje naar de dichtstbijzijnde lege wijnfles.

‘Natuurlijk. Een kwestie van prioriteiten,’ grapte ze.

‘Ik dacht dat je schoenen er zo hóórdens uit te zien.’ Matteo wierp er een blik op. ‘Ze passen precies bij je kleding.’

‘Nou zeg! Jij hebt duidelijk geen oog voor vintage,’ zei Alé verontwaardigd. ‘Voor jou is het pas goed genoeg als het fonkelnieuw en Gucci is.’

Matteo’s ogen gleden nadrukkelijk naar het gaatje in de zijkant van Cesca’s witkatoenen retrohemdje. Ze legde haar hand erover. ‘Het is gewoon veel en met liefde gedragen.’ Ze lachte en pakte haar ietwat rafelige panamahoed van de leuning van haar stoel. Ze zette hem op en wierp iedereen een kushandje toe. ‘Tot binnenkort, lieverds. We bellen!’ Ze glimlachte en begon zwaaiend weg te wandelen terwijl de stemmen van haar vrienden zich alweer in het geroezemoes van het drukke restaurant begonnen te mengen.

Het was niet ver lopen naar huis. In Rome lag bijna alles op loopafstand. Ze stak Piazza San Cosimato over, waar de marktkraampjes waren ontmanteld en met kettingen vastgemaakt, klaar om de volgende ochtend weer opgebouwd te worden. Ze liep de doolhof van smalle straatjes in, waar de gevels met jasmijn en klimop bedekt waren. Overal waren groepjes mensen en stonden tafeltjes voor restaurantjes tegen de muur geduwd om de limousines die van het vliegveld kwamen door te laten. Er stonden scooters in rijen opgesteld als dominostenen en uit bijna alle open ramen klonk muziek.

Haar appartement in het Centro Storico, verborgen in de wirwar van steegjes tussen Piazza Navona en Campo de' Fiori, was misschien niet zo stijlvol als de trendy appartementen van haar vrienden in Trastevere – waar kunstenaars, ontwerpers en hipsters zich 's avonds vermaakten in bars en pop-uprestaurants – en ze had waarschijnlijk in haar eentje de gemiddelde leeftijd van de bewoners met veertig jaar verlaagd, maar het lag centraal en dat was praktisch voor haar werk. Ze liep tegenwoordig wat af om de kost te verdienen en het laatste wat ze wilde was nog eens een wandeling om thuis te komen.

Bovendien was ze niet iemand die met de meute meeliep, haar vintagekleding was daar maar één enkel voorbeeld van. Als tiener had ze geluisterd naar Patti Smith en Carly Simon terwijl iedereen die ze kende weg was van McFly. Al vroeg had ze geaccepteerd dat ze haar lichtrode krullige haar nooit zou kunnen intomen met een steiltang, en met haar een meter achtenzeventig was ze te lang om in de menigte op te gaan. Dus ja, haar appartement had kakkerlakken en een onbetrouwbare stroomvoorziening, maar ook originele turquoise jareuzestigtegeltjes in de keuken en een tinnen badkuip. Het piepkleine dakterrasje – amper groter dan haar tafel – bood uitzicht op daken en maar liefst zeven kerktorens. Ze vond het heerlijk om op zondagochtend te kijken hoe de klokken met elkaar uit de maat heen en weer zwaaiden. Maar het fijnste was misschien

nog wel dat haar appartement aan een klein en rustig pleintje vlak bij de bedrijvige Piazza Angelica lag. Ze had er alles wat ze nodig had: een donkere osteria in de ene hoek, met ertegenover een afhaalpizzeria. En de beste bakkerij van Rome lag vlak naast het gebouw waar ze woonde. In de hoek waar de osteria zich bevond stond een vijgenboom en midden op het plein wiegden de takken van een eeuwenoude olijfboom als hoeladanseressen in de bries. Ze had zich er meteen thuis gevoeld.

De smalle straatjes werden hier en daar onderbroken door een piazza, waar de hemel zich boven haar uitstreckte en het zilveren maanlicht de stad verlichtte. Haar in hun sleetse Allstars gestoken voeten stapten stil voort over de kasseien terwijl ze dacht aan de rondleiding van morgen en de verhalen die ze paraat moest hebben om haar werk goed te kunnen doen. Het was allemaal nog steeds relatief nieuw voor haar. Haar oude leven voelde als een verre droom, als een verhaal dat iemand haar had verteld in plaats van iets wat bij haar hoorde, haar betrof, haar definieerde.

Ze liep haar pleintje – Piazzetta Palombella – op en passeerde Osteria Antico, die altijd vol zat, ook al deden ze er niet aan reserveringen, hadden ze geen dagschotels en geen menu. Je at er simpelweg wat Signor Accardo had gekookt en zijn vrouw uitserveerde. Terwijl ze langswandelde stak Cesca een hand op naar Signora Accardo, die haar traditionele lange zwarte schort droeg en borden terug naar de keuken bracht.

Aan de overkant stond de gebruikelijke rij mensen lachend en kletsend te wachten voor Franco's Pizzeria, waar het deeg vakkundig werd gekneet en de bodems vol acrobatische zwier omhoog werden gegooid en rondgedraaid terwijl de vlammen van de houtoven een vurig licht op het pleintje wierpen. De eigenaar Franco Luciano, zelf derde generatie *pizzaiolo*, liet het runnen van de zaak over aan zijn zes zonen, die samen met het beroemde Luciano-deeg een grote aantrekkingskracht op het publiek uitoefenden. Het was moeilijk om ze van elkaar te onderscheiden: ze hadden alle zes

een zwarte bos haar, witte tanden, bruine ogen en een olijfkleurige huid. Bovendien droegen ze in de keuken allemaal een wit T-shirt en riepen en gebaarden ze omstandig terwijl ze om elkaar heen manoeuvreerden. Cesca dacht dat ze de Italiaanse taal sneller onder de knie zou krijgen dan dat ze de namen van deze zes jonge mannen zou onthouden. Ze leken instinctmatig te werken en hanteerden de drie meter lange pizzascheppen met behendige routine. Voordat ze hiernaartoe was gekomen had ze zich nooit gerealiseerd dat het maken van pizza's zoveel virtuoze vaardigheid vereiste.

Ricci, Franco's oudste zoon, bracht een vuilcontainer naar buiten en riep haar een groet toe. Ze zwaaide, dankbaar om de hartelijke gemeenschapszin van haar nieuwe burens.

Ze beklom de treden van het kleine stenen bordes dat naar de voordeur van haar appartement leidde en zigzagde om de potten geraniums heen die door haar huisbazin om en om op de treden aan weerskanten van het kleine bordes waren gezet. De afgelopen zeven maanden was Cesca telkens klokslag twintig voor acht wakker geworden door het geluid van Signora Dutti die de treden veegde en de bloempotten optilde en weer neerzette: de Italiaanse variant op het getinkel van ontbijtborden en theekopjes in Engeland.

In haar appartement was het koel en donker. De vintage gehaakte gordijntjes hingen bewegingloos voor het raam en ze opende de luiken om de buitenlucht binnen te laten. De terracotta tegelvloer voelde aangenaam onder haar voeten toen ze haar sneakers uitdeed en door de zit- en eetkamer naar het donkere open keukentje achterin liep, waar ze een glas water voor zichzelf inschonk en een perzik op een schoteltje doormidden sneed. Ze zette de televisie aan en zapte tot ze een herhaling tegenkwam van een aflevering uit de serie *Commissaris Montalbano*, waarna ze naar de badkamer liep en de kraan van het bad opendraaide. Het was haar vaste avondritueel en het kon haar niets schelen dat haar vrienden erom moesten lachen.

Op het randje van de bank at ze langzaam de perzik op met haar blik op een schietpartij en op de achtergrond het geluid van het water dat in het tinnen bad stroomde. Ze kon op het gehoor beoordelen wanneer de perfecte diepte was bereikt en ze de kraan moest uitdraaien.

Ze bracht het schoteltje met de perzikpit naar het keukentje en spoelde het af. De pit gooide ze in de afvalbak, waarna ze de zak er voorzichtig uit tilde omdat ze zich herinnerde dat er gisteren nog wat meer melk in haar kom met muesli had gezeten dan ze zich had gerealiseerd voordat ze het restje eruit had geschraapt. Snel liep ze naar de voordeur, haar slanke bovenarm gespannen om de zak van de grond te houden. Terwijl ze haar voeten weer in haar sneakers liet glijden, waarbij ze op de randen bleef staan om de veters niet los te hoeven trekken, draaide ze zich om en zag ze – ja hoor – grote witte melkdruppels op de tegels achter zich. Hoofdschuddend liep ze zo snel mogelijk de treden van het bordes af, vloekend toen ze een van de bloempotten met de onderkant van de afvalzak omduwde en er wat aarde over de trede viel.

Ze sloeg links af naar het smalle steegje tussen het gebouw en de bakkerij, en tilde het deksel van de grote container open, haar arm klaar om de zak er met een zwaai in te gooien, waarbij ze automatisch haar adem al inhield, want de stank was altijd overweldigend.

Maar ze fronste toen ze iets op de andere zakken zag liggen. Ze zette haar eigen afvalzak naast haar voeten, stak haar hand uit en haalde een handtas tevoorschijn. Die zag er fonkelnieuw en duur uit. Hij was van zachtgrijs leer, een soort clutch met stijve zijkanten en sierstiksel over de naden. Cesca was geen modekenner, maar zelfs zij zag aan het bamboe hengsel dat het een Gucci was (in haar oude werkkring was zo'n tas uit de heilige drie-eenheid – Gucci, Prada en Celine – een van de kenmerken van de senior advocaten, een symbool van succes waar andere statussymbolen zoals een horloge, een duur pak of tweewekelijkse Hersheson-highlights werden verborgen onder de toga en pruik). Ze streek met haar duim over

het leer, dat soepel en buigzaam was, ongetwijfeld lamsleer. Het leek haar geen namaak en zo rook het ook niet, dacht ze terwijl ze het rijke leeraroma opsnoof. Wat deed deze tas in vredesnaam in de container?

Er kwam meteen een antwoord in haar op.

Ze vergat de grote, lekkende afvalzak naast haar voeten en deed de handtas open. Anders dan haar eigen tas, die vol zat met rommel, was deze bijna teleurstellend bescheiden qua inhoud: een haarborstel (zonder ook maar één haar), een doosje compactpoeder van Chanel Les Beiges, een miniatuurflesje Annick Goutal-parfum, een aantal visitekaartjes in een kleine zilveren houder... Maar wat het meest opviel was wat er níét in zat. Geen portemonnee en geen telefoon. De dief had de tas waarschijnlijk meegegrist, eruit gehaald wat hij wilde hebben en hem bij de eerste gelegenheid weggegooid. De tas zou immers belastend bewijs zijn geweest als hij was aangehouden.

Hoe dan ook was deze tas zelfs zonder geld of creditcards rond de duizend euro waard, maar zonder identiteitsbewijzen was er geen mogelijkheid om hem aan de eigenares terug te geven. Wat nu, vroeg ze zich af. Zou de politie iets kunnen doen of mocht de eerlijke vinder hem houden? Niet dat ze zelf zo'n tas ooit zou gebruiken. Hij paste eerder bij een vrouw die dagelijks haar haar in model liet föhnen, een manicure beschouwde als een pijler der beschaving en die bij het ontbijt al diamanten droeg. Misschien kon ze hem verkopen? Ze had het geld nodig en...

Er kwam een plotselinge gedachte in haar op, Zou er een serie-nummer in de tas staan, zoals bij een Rolex of een auto? Een nummer waarmee de eigenares opgespoord kon worden? Een van de partners op het kantoor waar ze had gewerkt bezat een Hermès Birkin, en daar hoorde een waarmerk van echtheid bij, met een corresponderend nummer. Als deze tas iets vergelijkbaars had, kon ze hem teruggeven aan de eigenares. Dat vond ze een prettiger idee dan profiteren van de tegenspoed van een ander.

Ze ritste het zijvakje open. Daar bleek iets in te zitten. Ze trok er een klein, ongeopend blauw envelopje uit waarvan de randen beduimeld waren en waarop in een elegant handschrift een naam stond geschreven: ELENA.

Cesca beet op haar lip. Zou dit de naam zijn van de vrouw die de tas bezat of van degene aan wie ze had geschreven?

‘*Buona notte, Cesca.*’

Ze keek op en zag hoe Signora Dutti de weelde aan bloempotten voor haar deur van water voorzag nu de zon de bladeren van de planten niet meer kon verschroeien. Ze droeg de donkerblauwe kamerjas die ze altijd aanhad en haar voeten staken in een paar oude Scholl-sandalen. Een haarnetje hield haar krulspelden op hun plaats.

‘*Buona notte, signora.*’ Cesca glimlachte en zwaaide onwillekeurig naar haar met de handtas. Ze zag dat haar huisbazin ernaar keek. De kwaliteit en waarde waren er zelfs van een afstandje door een oudere vrouw met slechte ogen van af te lezen. ‘O.’ Ze liep snel naar haar toe. ‘Ik heb deze net in de container gevonden.’

Signora Dutti schudde misprijzend haar hoofd. ‘Dieven.’ Ze zette de gieter neer en pakte de tas die Cesca naar haar uitstak. Het gladde, lichte leer stond in sterk contrast met de rimpelige huid vol ouderdomsvlekken van de huisbazin.

‘Ja. Helaas zijn alle kostbare dingen eruit gehaald. De portemonnee, de telefoon... Maar het is volgens mij een behoorlijk dure tas en de eigenares zal hem ongetwijfeld missen. En ik heb deze gevonden.’ Ze hield de envelop omhoog.

Signora Dutti’s gezichtsuitdrukking veranderde toen ze zag welke naam erop stond.

‘Weet u misschien wie Elena zou kunnen zijn?’ Cesca fronste lichtjes. ‘Ik bedoel, ik snap ook wel dat dat onwaarschijnlijk is...’ Ze zweeg toen ze de tevreden, misschien zelfs zelfvoldane blik op het gezicht van de oudere vrouw zag.

‘U kent haar?’

Signora Dutti knikte, hief heel langzaam een arm en wees met gestrekte vinger naar het lichtblauwe palazzo aan de overkant van het pleintje. De luiken waren lichtbeige geschilderd en het pand had maar liefst vierentwintig ramen – zes op elk van de vier verdiepingen – alleen al aan deze kant. Het palazzo stond niet met de voorgevel naar het *piazzetta* toe, maar met de rechterkant, terwijl de voordeur om de hoek aan Piazza Angelica lag. In de zeven maanden dat ze hier nu woonde, had Cesca er nooit iemand naar buiten zien komen. De luiken waren in elk geval aan deze kant altijd gesloten.

‘Woont ze daar?’

Signora Dutti knikte met een ondoorgrondelijke blik in haar donkere ogen. ‘Ja, daar woont ze.’